

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії

проф. Олександр БІЗЮДНИЙ

«*[підпис]*»

2025 р.

ПРОГРАМА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Науковий рівень «Доктор наук»
на основі ОНС доктора філософії (кандидата наук)

Наукова програма: Історія та археологія
Спеціальність В9 Історія та археологія
(денна та заочна форми навчання)

Умань – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування, що містить вимоги до дослідницької пропозиції за спеціальністю (Науковий рівень «Доктор наук». Наукова програма: Історія та археологія. Спеціальність В9 Історія та археологія), укладено відповідно до Додатку 18 «Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора наук у докторантурі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в 2025 році».

Програма містить вимоги щодо процедури підготовки, презентації та оцінювання дослідницької пропозиції вступників за спеціальністю В9 Історія та археологія (Науковий рівень «Доктор наук»).

Складовою вступних випробувань, як процедури відбору вступників до наукової програми «Історія та археологія» наукового рівня вищої освіти, спеціальності В9 Історія та археологія в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, є співбесіда на основі поданої дослідницької пропозиції, яка передбачає презентацію попередньо підготовленого вступником документу та обговорення його змісту.

Дослідницька пропозиція повинна носити характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не обмежується лише описовим підходом до розкриття обраної теми, а також має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми й власну точку зору на можливі варіанти її вирішення. У дослідницькій пропозиції мають бути сформульовані та обґрунтовані наукові положення, що будуть покладені в основу майбутньої дисертації, сукупність яких можна кваліфікувати як елементи нової ідеї або теоретичне обґрунтування питання, що матиме наукове чи практичне значення. Дослідницька пропозиція повинна розкрити уміння вступника до докторантури генерувати нові ідеї, розраховані на близьку або далеку перспективу.

Дослідницька пропозиція за спеціальністю подається вступником (у друкованому та електронному вигляді) разом з іншими документами, передбаченими п. 6.6 Додатку 18 «Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора наук у докторантурі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в 2025 році». Результати дослідницької пропозиції враховуються під час конкурсного відбору здобувачів ступеня

доктора наук (п. 7.1. Додатку 18).

ОРІЄНТОВНІ ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідницька пропозиція за спеціальністю – це науковий текст (реферат), в якому на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, матеріалів періодичної преси, Інтернет-ресурсів тощо) здійснено обґрунтування актуальної наукової проблеми з історії та археології, яку вступник планує досліджувати під час навчання на НП «Історія та археологія».

Тематика наукових досліджень

Польські аристократичні родини та польська шляхта на Україні.

Історія Православної церкви на українських землях.

Соціально-економічне становище та культурний розвиток населення України у міжвоєнний період.

Аграрні відносини в Україні на початку XX ст.

Селянство України в соціально-політичних процесах.

Інші актуальні проблеми за пріоритетом.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Якщо вступник має певні здобутки або власні розробки за тематикою дослідницької пропозиції (участь у наукових проєктах, статті, тези, виступи на конференціях) або обрану і затверджену тему дисертаційної роботи на засіданні Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, то це доцільно відзначити в тексті дослідницької пропозиції.

Реферат як дослідницька пропозиція за спеціальністю має:

- доводити наукову обізнаність вступника, розуміння ним змісту дослідження обраної наукової проблеми, володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи;
- розкривати зміст обраної теми, обґрунтовується актуальність наукової

проблеми та методологія її дослідження;

- показати основні завдання та можливі шляхи їх розв'язання;
- відображати очікувану наукову новизну;
- пропонувати передбачувану структуру наукової роботи;
- наводити інформацію про наукові досягнення вступника, зокрема, опубліковані наукові праці.

Презентація дослідницької пропозиції готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і не повинна перевищувати 10-12 слайдів. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 10 рядків тексту. Структура виступу: – тема дисертаційного дослідження (1 слайд); – актуальність обраної проблеми дослідження (1 слайд); – стан розробки даної тематики у вітчизняній та зарубіжній науці (1-2 слайди); – мета та завдання дослідження (1-2 слайди); – методологія дослідження (1-2 слайди); – можливі шляхи розв'язання поставлених завдань (1-2 слайди); – бібліографічний список основних використаних джерел, які відповідають тематиці дослідження (1-2 слайди).

Дослідницька пропозиція оцінюватиметься за критеріями наукової новизни, обґрунтованості та актуальності обраної теми дослідження, рівня опрацювання теми.

Структура реферату містить такі елементи: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина (розділи, пункти і підпункти), висновки, список використаних джерел, додатки. Титульний аркуш є першою сторінкою реферату (Додаток 1). Зміст реферату (Додаток 2) розташовують з нової сторінки безпосередньо після титульної.

Матеріал в рефераті розподіляється у відповідності до плану:

1. Вступ. Він має обов'язково містити формулювання наукового завдання, короткий огляд ступеня вивченості предмета дослідження, стисле обґрунтування актуальності дослідження. У вступі необхідно переконливо продемонструвати, що дослідження будуть успішно реалізовані, а його теоретичні положення будуть мати практичне застосування.

2. Основна частина. Тут необхідно зосередити увагу на аналізі поставлених питань у використаних джерелах з висновками щодо їх теоретичної та практичної значущості. У розділах основної частини необхідно послідовно розкрити всі передбачені планом питання, обґрунтувати, пояснити

основні положення, підкріплюючи їх конкретними прикладами і фактами, формулювати думки чітко, просто, правильно і недвозначно. Також необхідно описати очікувані наукові результати пропонованого дослідження, їх можливе практичне застосування, кроки, потрібні для того, щоб результати дослідження були помічені й застосовані тими структурами (установами, господарюючими суб'єктами), де вони можуть бути потенційно корисними.

3. Висновки. Вони є підсумком дослідницької діяльності, який зроблений на основі раніше поставлених цілей і завдань. У висновках позначають основні результати дослідження, перспективи їх практичного використання. Висновок за своєю структурою має відповідати переліку завдань, поставлених у вступі. Тобто, висновок підсумовує або ще раз підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такі дуже важливі елементи, як вказівка на застосування дослідження та розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

4. Список використаних джерел. В цьому списку наводиться перелік джерел інформації та даних, які використано під час підготовки цієї дослідницької пропозиції та (за можливості) перелік кластерів запланованих до використання літературних джерел за темою дослідження.

5. Додатки. Тут можуть бути представлені нормативні документи, методичні розробки, результати досліджень, анкети опитування, а також таблиці, статистичні дані, діаграми, на які автор посилається в тексті реферату тощо.

Вимоги до оформлення реферату

Обсяг реферативної роботи – **25-35 сторінок**. До загального обсягу роботи не входять список використаних джерел, додатки, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів підлягають суцільній нумерації. Робота має бути акуратно написана від руки або надрукована з дотриманням стилістичних і граматичних норм. У тексті обов'язково повинні бути посилання на літературу та інші джерела, що використовувалися при підготовці реферату.

Текст реферативної роботи викладається державною мовою.

Формат А4, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, абзацний відступ 1,25 см, всі поля 2,5 см, редактор Word, тип файлу DOCX.

У тексті слід використовувати символи за зразком: лапки типу «...», дефіс (-), тире (—), апостроф (').

Посилання на використані джерела оформлюються у квадратних дужках, де через кому вказується номер джерела та сторінка цитування у даному виданні (зразок: [7, с. 45]).

Список використаних джерел оформляється за правилами згідно з ДСТУ 8302:2015.

Скорочення слів та словосполучень мають відповідати чинним стандартам з бібліотечної та видавничої справи (наприклад: Міністерство освіти і науки України (далі – МОН).

Розділи та підрозділи мають містити заголовки, які належить точно відтворювати у змісті. Заголовки розділів, як правило, розміщують посередині рядка. Назви розділів друкують великими літерами без розділових знаків у кінці, без підкреслень. Заголовки розділів слід починати з належного відступу.

Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п'яти знакам (стандартний відступ, визначений текстовими редакторами на ПК).

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом, при друкованому виготовленні письмової роботи, повинна становити не менше двох рядків.

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Порядковий номер сторінки позначають арабською цифрою і проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки чи рисок. Титульний аркуш (Додаток 1) включається до загальної нумерації сторінок письмової роботи, але номер сторінки на титульному аркуші, як правило, не проставляють. Розділи слід нумерувати також арабськими цифрами.

Ілюстративний матеріал – малюнки, графіки, схеми тощо слід розміщувати безпосередньо після першого посилання на нього в тексті. Якщо графік, схема, таблиця не поміщається на сторінці, де є посилання, їх подають на наступній сторінці. На кожний ілюстративний матеріал мають бути посилання в тексті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Обговорення та оцінювання дослідницької пропозиції відбувається на засіданні робочої групи кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Процедура обговорення дослідницької пропозиції включає:

- презентація дослідницької пропозиції (доповідь вступника до 15 хвилин);
- запитання до вступника;
- відповіді вступника на запитання;
- формулювання висновків робочої групи щодо поданої дослідницької пропозиції та її оцінювання.

Критерії оцінювання поданої та презентованої дослідницької пропозиції:

- ступінь наукової новизни;
- обґрунтованість;
- оригінальність науково-дослідних ідей;
- реалістичність досягнення поставлених завдань;
- повнота викладення всіх структурних частин;
- переконливість презентації дослідницької пропозиції;
- якість оформлення текстового документу, відповідність оформлення визначеним вимогам;
- наявність достатньої кількості сучасних нормативних і наукових джерел;
- дотримання правил реферування наукових публікацій;
- доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження.

Дослідницька пропозиція оцінюється за 200-бальною шкалою.

<i>Рівень</i>		<i>Бали</i>	<i>Характеристика усних відповідей та відповідність критеріям оцінювання дослідницької пропозиції</i>
Не склав		0 – 99	вступник називає одиничні відомості, але не повністю розуміє зміст дослідницької пропозиції; не виявляє необхідного об’єму знань та вмінь; недостатня обґрунтованість дослідницької пропозиції та неналежне її оформлення.
Склав	Початковий	100 – 104	вступник виявляє поверхові знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, при цьому допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає значні помилки в мовленнєвому оформленні; дослідницька пропозиція має недостатню кількість сучасних нормативних і наукових джерел та недотримані правила реферування наукових публікацій.
		105 – 109	вступник виявляє поверхові знання і розуміння

			основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає деякі помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні; дослідницька пропозиція має недостатню реалістичність досягнення поставлених завдань.
		110 – 119	вступник виявляє поверхові знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає окремі помилки у викладі матеріалу; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає незначні помилки в мовленнєвому оформленні; дослідницька пропозиція має низьку ступінь наукової новизни.
	Середній	120 – 129	вступник виявляє знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, частково відповідає на запитання, демонструє початкові вміння; допускає значні помилки в мовленнєвому оформленні; дослідницька пропозиція має недостатню доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції.
		130 – 139	вступник виявляє знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, частково відповідає на запитання, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні; дослідна пропозиція має невідповідність оформлення визначеним вимогам.
		140 – 149	вступник виявляє знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає деякі помилки у викладі матеріалу; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, частково відповідає на запитання, демонструє початкові вміння; допускає незначні помилки в мовленнєвому оформленні; дослідна пропозиція має реалістичність у досягненні поставлених завдань.
	Достатній	150 – 159	вступник виявляє достатні знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності

			викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Вступник уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал; дослідницька пропозиція має визначення щодо розв'язання проблеми та перспектив дослідження.
		160 – 169	вступник виявляє достатні знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Вступник уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки; дослідницька пропозиція забезпечує повноту викладення всіх структурних частин.
		170 – 179	вступник виявляє достатні знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Вступник уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки, виявляє частково евристичний інтерес; дослідницька пропозиція є добре обґрунтованою та вирізняється оригінальністю науково-дослідних ідей.
	Високий	180 – 189	вступник ґрунтовно і повно викладає матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу економічних явищ, наводить приклади досліджень; дослідницька пропозиція має досить високу обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.
		190 – 199	вступник ґрунтовно і повно викладає матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу історичних подій і явищ. Дослідницька пропозиція відповідає усім зазначеним вище критеріям оцінювання на високому рівні
		200	вступник ґрунтовно, повно та послідовно викладає матеріал, володіє методами дослідження, уміє

			виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу історичних подій і явищ, наводить приклади досліджень. Дослідницька пропозиція відповідає усім зазначеним вище критеріям оцінювання на найвищому рівні.
--	--	--	---

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні джерела

Нормативні документи:

1. Закон України «Про освіту» (2017, зі змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту» (2014, зі змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності» (від 30.03.2021 №1369-IX). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1369-20#Text>
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015, зі змінами). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
5. Концепції та плани реалізації державної політики щодо досягнення цілей 1.1–1.5 Програми діяльності Кабінету Міністрів України, 2019 р. (Проект). Режим доступу: <http://surl.li/bfwog>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. №584). Режим доступу: <https://cutt.ly/gOorFrA>
7. Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Режим доступу: <https://econom.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/O-N-P-dokt-filosof-menedzh-nova-2021-1.pdf>
8. Національна рамка кваліфікацій (постанова КМУ №1341 від 23.11.2011 у редакції від 25.06.2020 №519). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
9. Положення про освітні програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (Нова редакція) (2024 р.). Режим доступу: <https://surl.li/gmeyyz>
10. Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (Нова редакція) (2024 р.). Режим доступу: <https://surl.li/zzzqkd>
11. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ №261 від 23.03.2016 р. (зі змінами, Постанова КМУ №283 від 03.04.2019 р.). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
12. Постанова Кабінету міністрів України від 01.03.99 р. №309 Про затвердження положення «Про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/309-99-%D0%BF#Text>
13. Положення про відділ аспірантури та докторантури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2021). Режим доступу: <https://cutt.ly/kOoiE0J>

14. Про державну атестацію закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності. Режим доступу: <https://cutt.ly/JOoiFsZ>

15. Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1146-2019-%D0%BF#Text>

16. Статут Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2022). Режим доступу: <http://surl.li/exyrf>

17. Стратегія розвитку УДПУ на 2021-2025 рр. (2021). Режим доступу: <https://cutt.ly/0Ooof8w>

Монографії та навчально-методичні матеріали:

1. Батенко Л. П. Управління проектами: Навч. посібник / Л. П. Батенко, О. А. Загородніх, В. В. Ліщинська К.: КНЕУ, 2003. 231 с.

2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. В 12 Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

3. Дебич М. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко. 2019. 408 с.

4. Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні: методичні рекомендації / Л. Горбунова, М. Дебич, В. Зінченко, І. Сікорська, І. Степаненко, О. Шипко / За ред. І. Степаненко. К.: ІВО НАПН України, 2016. 158 с.

5. Інтернаціоналізація як інструмент розвитку лідерського потенціалу університету : навчальний посібник / І. Степаненко, М. Дебич. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2017. 44 с.

6. Кукоба В. П. Управління проектами. Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. за заг. ред. В. П. Кукоби. К. : КНЕУ, 2014. 111 с.

7. Наукове дослідження та академічна доброчесність: навч.-метод. посібн. / Уклад. Н. М. Коляда, Н. В. Левченко. К., 2021. 140 с.

8. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2021. 384 с. Бібліогр.: с. 21. (До 30-річчя незалежності України). DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua_12

9. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

10. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.

11. Проектне фінансування: Підручник / Т.В. Майорова, О.О. Ляхова. К.: КНЕУ, 2017. 761 с.

12. Священко З. В. Теорія і практика історичних досліджень : навч. посіб. Умань : Візаві, 2022. 166 с.

13. Стратегії вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства: Монографія / В. Зінченко, Н. Базелюк, М. Бойченко, Л. Горбунова, С. Курбатов, Ю. Мелков, О. Шипко ; за ред. В. Зінченка. Київ :

Інститут вищої освіти НАПН України, 2020. 199 с.

14. Сусліков Л. М., Студеняк І.П. Управління науковими проєктами: електронний навчальний посібник. 100 Мбайт. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 409 с.

15. Управління проєктами: навч. посіб. / Ю. І. Буріменко, Л. В. Галан, І. Ю. Лебедева, А. Ю. Щуровська; за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.

Наукові праці:

1. Вавіліна Н. І. Підготовка наукових кадрів як основа формування інтелектуального капіталу країни. НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ. 2019, № 4. С. 16–27. Режим доступу: <https://cutt.ly/7OopwAW>

2. Винницький М. Впровадження третього циклу вищої освіти – ключ до успіху Болонського процесу. Вища школа. 2008. № 12. С. 20–27.

3. Демідова Ю. Система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні: ретроспектива розвитку і особливості формування. Теорія і практика управління соціальними системами. 2019. С. 115–129. Режим доступу: <https://cutt.ly/BOopQU1>

4. Докторські програми в Україні: досвід НаУКМА / За ред. В. П. Моренця. Київ: Універ. вид-во «Пульсари», 2010. 160 с.

5. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Запоріжжя, 5-6 жовтня 2017 р.). Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. 216 с.

6. Рачинський А.П., Інституційно-правові засади підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні: становлення й розвиток. Режим доступу: <https://cutt.ly/QOop7rZ>

7. Решетняк О.І. Особливості підготовки наукових кадрів у системах вищої освіти країн світу. Економіка та держава. Економіка та держава № 4/2020. С. 96–103. Режим доступу: <https://cutt.ly/AOoaum7>

8. Різник В.В., Різник Н.А. Національні особливості та закордонна практика підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів. «Young Scientist». № 10 (50). October, 2017. С. 525–529. Режим доступу: <https://cutt.ly/ROoakfY>

9. Таланова Ж. В. Докторська підготовка у світі та Україні. Київ: 13 Міленіум, 2010. 475 с.

10. Ковальова Н. А. Селяни, поміщики і держава: конфлікти інтересів. «Аграрна революція» в Україні 1902 – 1922 рр. Дніпропетровськ: ЛІРА, 2016. 368 с.

11. Коріненко П.С. Історія українського селянства : навчально-методичний посібник. Тернопіль, 2014. 294 с.

12. Корновенко С.В., Герасименко О.В. Селянин-бунтар. Селянська революція в Україні 1902–1917 рр. Черкаси, 2017. 204 с.

13. Корновенко С.В., Земзюліна Н.І., Ковалбова Н.А., Малиновський Б.В., Масненко В.В., Морозов А.Г., Михайлюк О.В., Пасічна Ю.Г. Селянство, земля і влада в період Української революції (1917 – 1921 рр.). Черкаси, 2020.

440 с.

14. Михайлюк О. В. Селянство України в перші десятиліття ХХ ст. : Соціокультурні процеси. Дніпропетровськ : Інновація, 2007. 456 с.

15. Присяжнюк Ю. П. Ментальність і ремесло історика. Методологічна парадигма селянствознавчих студій в Україні на зламі ХХ–ХХІ ст. Черкаси : Вертикаль. Вид. ПП Кандич С. Г., 2006. 122 с.

16. Присяжнюк Ю. П. Українське селянство Наддніпрянської України: соціоментальна історія другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Черкаси : Вертикаль. ПП Кандич С. Г., 2007. 640 с.

17. Даніель Бовуа. Трикутник Правобережжя. Царат, шляхта і народ. К.: «Кліо», 2020. 872 с.

18. Чучалін О. Держава і Православна Церква в Україні у 1920-1930-ті роки. Умань.: Видавець «Сочінський М.М.», 2018. 180 с.

19. Власовський І. Нарис історії Української Православної Церкви ХХ ст. Нью-Йорк–Київ–Браунд-Брук, 1990. Т.4. 384 с.

20. Литвин В. Історія України: у 3-х томах. Т.1-3. К.: «Альтернативи». 2003-2005.

21. Енциклопедія історії України: В 10 т. / Редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. К.: Наукова думка, 2003-2013.

22. Енциклопедія історії України. Том «Україна – українці». Кн. 1-2 / Редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. К.: Наукова думка, 2019.

23. Зашкільняк Л., Крикун М. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. Львів, 2002. 752 с.

24. Яковенко Н.М. Українська шляхта з кінця ХІV – до середини ХVІІ століття. Волинь і Центральна Україна. Вид. 2-е. Київ: Критика, 2008. 469 с.

25. Даніель Бовуа. Російська влада і польська шляхта в Україні 1793-1830 рр. К.: Центр навч. літ-ри., 2020. 294 с.

Періодичні видання (спеціальність 032 Історія та археологія)

1. Український історичний журнал. Режим доступу: <http://uhj.history.org.ua/uk/home> 14

2. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського, серія «Історичні науки». Режим доступу: <http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/>

3. Емінак: науковий щоквартальник. Режим доступу: <https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak>

4. Київські історичні студії. Режим доступу: <https://istorstudio.kubg.edu.ua/index.php/journal>

5. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. Режим доступу: <https://vspu.net/nzhist/index.php/nzhist/index>

6. Старожитності Лукомор'я. Режим доступу: <http://www.lukomor.mosk.mksat.net/index.php/lukomor>

7. Вісник Черкаського університету. Серія: історичні науки. Режим доступу: <https://history-ejournal.cdu.edu.ua/index>

8. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Режим доступу: <http://www.aphn-journal.in.ua/>

9. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. Режим доступу: <https://visnyk.history.knu.ua/ukr>

10. Вісник Львівського університету. Серія історична. Режим доступу: <https://clio.lnu.edu.ua/research/publications/visnyk-l-vivs-kohouniversytetu-seriia-istorychna>

11. Український селянин. Режим доступу: <http://ukr-selianynejournal.cdu.edu.ua/about/submissions#authorGuidelines>

Інформаційні джерела

Науковий портал. УДПУ імені Павла Тичини. Режим доступу: <https://nauka.udpu.edu.ua/>

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/> Наука. МОН України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nauka>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

Електронна бібліотека НАПН України Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua>

Електронна бібліотека Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/>

Інституційний репозитарій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/>

Інститут історії України НАН України Режим доступу: <http://history.org.ua/uk>

Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України Режим доступу: <http://archeos.org.ua/>

Веб-ресурси

<https://orcid.org/>

<https://scholar.google.com/>

<https://www.scopus.com/home.uri>

<https://www.webofknowledge.com>

ДОДАТКИ

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ СКЛАДОВИХ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

ТЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Науковий рівень «Доктор наук»

Наукова програма: Історія та археологія

Спеціальність В9 Історія та археологія

Умань – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1.	
1.1.	
1.2.	
1.3.	
РОЗДІЛ 2.	
2.1.	
2.2.	
2.3.	
РОЗДІЛ 3.	
3.1.	
3.2.	
3.3.	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ.....	

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри історії України
(Протокол № 12 від 24 березня 2025 р.)

В.о. завідувача кафедри історії України
Уманського державного педагогічного
університету
імені Павла Тичини

Тетяна КУЗНЕЦЬ

